

MUKADDİME

Karayoluyla Hacca gitmek için bütün din kardeşlerime bir rehber olmak üzere şu yol hatıramı yazmayı faydalı buldum. Çünkü karayoluyla Hacca gitme hatıramı birçok arkadaşım istemişti. Bundan dolayı bu küçük hatıramı arkadaşlarım ve bütün din kardeşlerime sunuyorum.

Evet, karayolu ile yani otobüsle Hacca gitmek her ne kadar zahmetli ise de, (Efdalül Ameli Ehmesüha) hadisi şerifi ile sabit görülen amelin faziletlisi zahmetle elde edilen olduğunu kimse inkâr edemez. Gelecek yazılarımda arz edeceğim veçhiyle karayolu ile Hacca gidecek zevatın yolda göreceği kutsal ziyaretler hiçbir zaman unutulmaz; karayolu ile Hacca gitmiş arkadaşlarıma ziyaretlerini tekrar hatırlatmak için bir vesile olacağı şüphesizdir. Bazı arkadaşlarımız yol zahmetinden şikâyetçidir. Hayır, katiyen şikâyetçi olmamalıdır. Düşünelim, bizim ecdadımız bu yolun birçok kısmını deve ile veya yaya olarak aylarca giden Hacılarımızdan hâlâ hayatta olanları vardır.

Muhterem dindaş: Senin yanında muazzam en az saatte 50 kilometre giden bir araba vardır. Yolun sağında ve solunda yapılacak ziyaretlere ucuz bir fiyatla araba hazırdır. Bu ziyaretler, Kur'an'da bahsi geçen peygamberlerin kabirleri ve eski eserlerdir; ki bunların ziyaretlerine ne doyulur ne de tarif etmeye gelir. Hakiki bir Müslüman için bundan daha zevkli bir şey olmaz ve tasavvur edilmez.

Bu eseri yapmaktaki fayda ve maksadım maddi bir menfaate karşı değil, belki rıza-i Bari içindir. Şayet bu eserimle bir din kardeşime faydalı olabilir ve bu meyanda hakkın rızasını kazanabilirsem kendimi bahtiyar addederim. Tevfik ve hidayet Allah'tandır.

Yazan: Hacı Ahmet Remzi İBRAHİMOĞLU - SAATÇİ

Hayrat Nahiyesine Bağlı Doğan Köyü Hamzalı Mahallesi'nden 29/Mart/1964

Birkaç seneden beri arzuma düşen mübarek Hac farızasının ifasına bir türlü vaziyetim müsait olamıyordu. Bu ise büsbütün beni düşündürmekteydi. Uzun yazıp arkadaşlarımın okumasına engel olmayacağım. Tarihten bir müddet evvel pasaport ve diğer hazırlıklara başlamış bulunuyordum. Trabzon Vilayetinde gördüğümüz veçhile hiçbir doktor ve hiçbir daire herhangi bir hacı namzedine müşkülât çıkarmadan suhuletle pasaportlarımızı yapmış bulunuyorduk. 29 Mart 1964 Pazar günü Of'tan karayolu ile yani Ankara plakalı otobüsle yola çıkmış bulunuyorduk. Hareket etmeden evvel ziyaretçi sayısı çok fazla olup her taraftan gelen ziyaretçiler yol güzergâhı üzerinde mahşeri bir kalabalık oluşturmakta idi. Bu esnada herkesi görüp uğurladıktan sonra yavaş yavaş araba hareket ediyor ve Araklı kazasına gelmiş bulunuyorduk. Arabada boş kalan yerleri tamamlamak üzere gelen on kadar hacı arkadaşımızla yer üzerine hayli bir münakaşa yapılmakta idi. Nihayet bu arkadaşlar arasında kendimi en zelil ve hakir görerek yerimi onlara terk ettim; bir numaradan 26 numaraya geri çekilerek diğer arkadaşlarımıza yer yaparak münakaşayı sükûtleştirtmiş ve böylelikle teskin etmiş bulunuyorduk. Araklı'dan hareketle az bir müddet Trabzon Vilayetinde kaldık. Ve oradan bütün hazırlıklara rağmen ikindi namazını Trabzon'un Siva Köyü'nün diğer adıyla Akyazı altında kıldık. Yol güzergâhı üzerinde olan camilerde Akşam ve Yatsı namazlarını kılarak devamla Ordu Vilayetinde Sabah namazını kılmış bulunuyorduk. Geç vakte kadar doğru Sabah yemeğini Samsun'da yedik. Buradan yolculuğumuza devam ederek Ankara Vilayetinde saat 20.00'de vasil olduk.

İki gün kadar Ankara'da kaldık. Bütün muamelât orada tamamlanmış bulunuyordu. Nihayet Ankara'nın büyük camii olan Hacı Bayram Camii'nde Akşam namazını kılarak orada haccı müslimin dualar yapılarak bizi fevkalâde bir merasimle uğurladılar.

Akşam saat 19.00'da oradan hareket ederek Sabah namazında Konya'ya dahil olduk.

Konya'da Bulunan Ziyaretler: Sabah namazını kıldıktan sonra Mevlâna Hazretleri'ni ziyaret ettik. Bu ziyaretin durumundan bahsedelim. Denildiği gibi "gez Dünyayı gör Konya'yı" vecizesinin ne kadar doğru olduğunu ancak gözümüzle müşahede ettikten sonra tasdik ettik. Hakikaten dedikleri kadar ziyaretine değer, şerefli bir memleket olduğunu gördük. Her şeyi tam ve yerli yerinde; sokakları geniş, camileri gayet bol, ziyaret edilecek birçok anıtlar memleketi olduğunu kimse inkâr edemez. Ziyaretlerimizi ikmal edildikten sonra yola devam edip öğle yemeğini Konya Ereğli'sinde yedik. Orada öğle namazını kıldık. Burası da tarihi eski bir şehir olup çok bol ve geniş bir memleket olduğunu müşahede ettik. Oradan gece gündüz devamla Ulukışla ve Adana yol güzergâhında bulunan birçok şehir ve kasabayı gece geçerek Reyhanlı kazasının Cilvegözü denilen bir karakoluna dahil olduk. Orada bütün arabalar muamelat içinde beklemekte idi. Burası Suriye ve Türkiye hududu üzerinde olan bir karakoldur. Türkiye'den giden bütün haccı müslimin arabaları orada muameleye tabi tutulur. Burada herkesin sıra beklemesi zaruridir. Sırası gelenin muamelesi yapılır, kimseye müşkülât çıkarmazlar. Devlet memurlarından Reyhanlı kazasının müddeiumumi o vadi içinde Türk milletine hitaben güzel bir hitabede bulunmuşlardır.

Akşama doğru muamelat tekmil edildi. Huduttan kapı açılarak arabalarımız geçmiştir. Gümrükçüler gelirken gümrüğe ait yasak eşya alınmamasını tembih etmişlerdir. Bu suretle arabalarımız yola devam etti ve az bir müddet içinde Suriye hükümetinin Elcevarik isimindeki bir karakoluna aynı gece gelerek o karakolda az bir zamanda muamelatımızı tekmil ederek gece saat alaturka 5'te yola devam ettik. Kilometresini diyemeyeceğim. Çok geçmeden Halep Vilayetine gelmiş bulunduk.

Halep Vilayetine Genel Bir Bakış ve Ziyaret

Bundan sonra gelecek saatleri hep alaturka üzerinden söyleyeceğim. Bu memleketlerde alaturka saat kullanılır. Gecenin saat 6'sında, yani yarı gece zamanı, Halep Vilayetinde muazzam bir otele misafir olduk. Halep denilen bu tarihi eski şehir, çok muazzam ve çok iyi otellere sahip olup, sokaklar oldukça düzenlidir. Bu şehir gezmeye ve ziyaret etmeye uygun turistik bir yerdir. Buradan itibaren kutsal ziyaretler başlamaktaydı. Zira burada ululazm peygamberlerden biri olan Zekeriya Aleyhisselam'ın türbesini büyük bir aşk ve vecd içinde ziyaret ettik. Zekeriya A.S., Kur'an'da bahsi geçen büyük peygamberlerden biridir. Burada birçok ziyaretler mevcut olmakla birlikte, vakit darlığından ötürü sabah saat 2'de bu tarihi şehri bırakarak hareket etmiş bulunuyorduk. Yol güzergâhında birçok kasabaya uğrayarak öğle vakti Hama Vilayetine vasıl olduk.

Öğle namazını arada kıldık. Bu şehirden hareketle Humus şehrine gelmiş bulunuyorduk. Bu Humus şehrinin güzergâhı üzerinde muazzam bir cami görünmekteydi. Bu camide, Hz. Ömer'in oğlu Abdullah'ın kabri şerifi ile oğlu Abdurrahman'ın kabri şerifleri bulunmaktaydı. Caminin içinde iki rekât Tehiyyetül Mescid namazı kıldıktan sonra bu mübarek kabirleri ziyaret ettik.

Dışarı çıktıktan sonra şehir halkı ve bilumum mektep talebeleri Türk hacılarıyla görüşüyor ve göz yaşları akıtıyorlardı. Halep'e hazırlamış bir mektup elimde vardı, fakat bir türlü lisan bilip postaneyi soramıyordum. Etrafımda toplanan talebelerden bir tanesinin kitabına el uzatarak elinden aldım. Kitabın içinde mevcut ayet ve hadisleri okumaya başladım. Talebe yanıma yanaşarak bana ilgi göstermeye başladı. Bu talebenin derin sevgi ve sıcak bu halini fırsat bularak derhal postaneyi sordum. O da hemen elimi tutarak benimle beraber postaneye gelme zahmetine katlanarak mektubumu postaladı. Benden ayrılmak istemiyordu. Yazı yazdım, okudu ve tasavvur edilmeyecek kadar samimiyet gösterdi. Elimde Suriye parası olmadığı için posta memuruna beş Türk lirası verdim. Kendi parası ile paranın üstünü verdi ve mektubu aldı. Türk parasını kasaya koydu. Talebe ile beraber postaneden akrabaların yanına kadar gittik. Talebe arkadaş kitaplarından Kur'an-ı Kerim'den bir süre kadar bir yazı çıkararak bana verdi ve "ikra" kelimesini ifade ediyordu. Bana verilen bu sahifeyi elime aldım. Fevkalâde Kur'an-ı Kerim okuduğumu gören bu genç talebe bir türlü benden ayrılmaz oldu ve ayrılmak istemiyordu. Kalemi cebinden çıkardı ve bana yaz diye anlattı. Ben de onun hatırını kırmayarak yazmaya başladım. O da okudu. Bu arada tekrar tekrar yazdığım yazıları okudu.

Türk milletinin Kur'an'a bağlı olduğunu anlayan genç talebe, o kadar Türk milletine hürmet ve sevgi gösterdi ki, Türk'ün ismi anıldığında adeta secde yapar gibi bir hali vardı. Şayet Türk milletinin bunun kadar Kur'an'a bağlılığı veya hürmeti olsaydı, herkes Kur'an-ı Kerim'i okumaya ve anlamaya canla başla uğraşırđı. Böyle konuşur ve dolaşırken araba saati de yaklaşmakta ve hareket etmekteydi. Bu genç Müslüman aşığı talebeden ayrılma saati de çok yaklaşmıştı. Vefakâr genç talebe arkadaşla vedalaşarak ayrıldık. Aynı günün akşamında Şam'a dahil olduk.

Şam ve Burada Bulunan Ziyaretler

Şam'a varınca bir otel bularak burada kaldık. Sabahın erken saatlerinden itibaren ziyaretlere başladık. Evvelâ Bilal-i Habeşî R.A. Hazretleri'nin kabri şerifini ziyaret ettik. Bu ziyaretten sonra Hz. Yahya A.S.'in kabri saadetini ziyaret ettik. Ardından Hasan ve Hüseyin R.A. Hazretlerinin türbelerini ziyaret ettik. Daha sonra Eba Eyyub El-Ensari R.A. Hazretleri, Hz. Hüseyin'in kızı Fatimetü'l-Suğra (Küçük Fatma) ve diğeri kızı Sakine R.A., ve Hz. Ali R.A. Efendimizin kızı Ümmü Gülsüm R.A.'yı ziyaret ettik. Bu ziyaretlerin ardından insanları hayrete düşüren ve vücudu pamuklu bulunan Pamuklu Baba'yı ziyaret ettik. Bundan sonra Pamuk Baba'nın kardeşini ve diğeri birçok ahfadını da ziyaret etmiş olduk. Bu mühim ve kutsal ziyaretlerden sonra Camii Ümeyye ve Ak Mimariye giderek ihtişamını gözlerimizle gördük.

Muhterem Arkadaşlar:

Yukarıda kabirlerini ziyaret ettiğimiz şahısların tafsilatına girmeyeceğim. Çünkü bu şahısların hayat hikayeleri çok uzun ve mufassaldır. Sizlerin okumada ve bu eserimi tetkik etmekte zahmet çekmenizi düşünerek, bu fuzuli tafsilattan kaçınmayı uygun buldum. Yalnızca, Şam'da bulunan ziyaretlerden en mühimi olan Hz. Bilâl R.A. Hazretleri'ni ve etabıyla birlikte burada metfun bulunan kabirleri ziyaret etmiş bulunuyoruz. Bu zat Hz. Peygamber Efendimizin sahabelerinden olup, müezzini ve Peygamber Efendimizin daima yanında ve hizmetinde bulunan bir kişidir. Bu zatın kabrini ziyaret etmenin ne kadar kıymetli olduğunu her Müslüman takdir edebilir. Bu zat hakkında fazla detay vermeden geçiyoruz.

Ayrıldıktan sonra yola devam ederek Ürdün Hükümetinin başkenti olan Amman'a geldik. Burada ziyaretlerimiz Amman'da devam edecektir. Polisler tarafından arabalarımıza münasip bir yer hazırlanmıştı. Pasaportlarımızı vize yapmak için bir gün bu başkentte kalmış olduk. Arabaların bulunduğu yerde çok muazzam bir kale görünmekteydi. Burada yapılan rivayetlere göre, bu kale Firavun'un kalesi olduğunu öğrendik. Çok acayip bir yükseklikte olup, tahminimce yüzlerce metre kadar yüksekliği vardır. Bu kale oyma taştan yapılmış olup, sağ ve solunda odaları taştan yonma olarak yapılmıştır. Tarife gelmez şekilde büyük bir saha yonma taştan yapılmış olduğunu müşahede ettik. Buraya dair tafsilat vermek doğru olmaz.

Burada on saat kadar kaldık. Nihayet saat yedide hareket ederek Maan şehrine geldik. Burada akşam namazı kılınmazmış; şehrin yüksekğinde büyük bir camide akşam namazını kıldık. Burada bütün haccılar caminin içinde toplanarak Arapların hacılara karşı minbere bir hatip çıkararak çok güzel ve takdire şayan kasideler ve methiyeler okuyarak hacıları taltif etmekteydi. Mevcut haccılar caminin içine dolmuş ve onlar da dinlemekteydi. Akşam aynı cami içinde yatsı ve sabah namazlarını kılarak bu camide istirahatimizi temin ettik. Sabahleyin erken saatte sabah namazını bu şehrin yerlileriyle beraber kıldık. Bu, hayatta nadir manzaralardan biridir.

Sabah saat on ikide hareket ederek akşamı çölde bir karakolda geçirdik.

Burası Çöl Sahra ve Durumu

Şimdi çöle ait biraz tafsilat verelim. Tahminen 700 km uzunluğunda çöl denilen bir yerdir ki burada şenlik ve insan denilen hiçbir şey yoktur. Burası kum ve taşla örtülmüş bir ülkedir. Bu ıssız vadinin yarısı Ürdün Hükümetine ait, diğer kısmı ise İbn Suud Hükümetine aittir. Bu iki devlete ait çöl bölümünde her birinin birer karakolu vardır. Bu karakollar arasında tahminen 30 km yol bulunmaktadır. Çölde, yol denilen bir varlık yoktur. Kum üstünden araba gider, bazen yumuşak kumla karşılaşılır ve araba batar, gidemez hale gelir. O vakitte arabada tedarik edilmiş ağaç sal ağaçları vardır. Onları koyar ve arabayı yolcular iterek çıkarırlar. Bu da ayrıca bir ahenk ve yolculuğa bir manzara teşkil eder. Esasen eski Osmanlı Padişahlarından Sultan Hamid'in bu çölde yaptırmış olduğu demir yolu bazen araba yoluna tesadüf etmektedir. Bu, fevkalade bir rehberlik sağlıyor. Çöl sahrasına ait gerek Ürdün Hükümetinin ve gerekse İbn Suud Hükümetinin her iki karakolu, taşlardan araba yoluna ait nişanlar (işaretler) belirtmektedirler.

Bu, fevkalade bir kolaylık sağlıyor ve her iki karakolda pasaportlar vize yapılır. Gereken suhulet gösteriliyor. Su verilir, ekmek isteyenlere ekmek verilir. Sultan Abdülhamid'in demir yoluna ait istasyon binaları görülür. Sultan Hamid'in buralarda yaptırmış olduğu işler nasıl elimizden çıktığını ve nasıl bu hale geldiklerini düşününce, insan gayri ihtiyarı ağlamamak elde edemiyor. Bu acı hala ağlamam kabili mümkün değildir. Huduttan beri geçen memleketler Halep, Şam, Humus, Amman ve Kudüs şehirleri bu zümrüt gibi memleketler nasıl elimizden çıktı, bunları gördükçe ağlamam kabil değildir. Kudüs'ü şerife uğramadık, bu eski şehrin ziyaretini dönüşümüzde anlatacağız. Çöl sahrasının ikinci karakolu olan İbn Suud Hükümetinin karakolundan pasaportlarımızı yaptırdıktan sonra burada iki saat kadar bir istirahat yaptık.

10 Nisan 1964 Cuma günü saat 4'te hareket ederek, aynı gün saat 11'de Tebük Vilayetine gelmiş olduk. Bu şehre geldiğimiz gün istirahat ettik. Tebük denilen bu şehir Hz. Peygamber Efendimizin muharebe ettiği ve kılıçla bu memleketi ıslah ettiği bir memlekettir. Burada Araplar bizi fevkalade karşılayarak büyük bir misafirperverlik gösterdiler ve istirahatimizi temin ettiler. Hususi elektrik motorları şehrin dışında yapılarak ve su depoları hazırlanarak bizim istirahatimizi sağladılar. Çünkü araba kalabalık olursa şehir sıkışacak ve bu külfete katlanamayacaktır.

Bundan dolayı şehir dışında bizlere konaklamak için fevkalade bir istirahat yeri hazırlanmıştır. Bizden İbn Suud Hükümetine ait yer bastı parası olarak her birimizden 64 riyal (yani Türk parası ile 192 lira) alındı. T.C. B.M. Millet Meclisi tarafından yapılan bir karara göre her hacı hastaneler ve resmi delillere bu hükümetin para tutarı ve dolar mukabili olarak 144 riyal ödemeğe borçludur. Oradan bizden yetmişer riyal hastane masrafı (hastanede bakılacak masraf parası) alındı. Orada gördüğümüz çok eski bir kuyu ve Hz. Peygamber Efendimizin Tebük muharebesinde namaz kıldığı bir cami var. Mezkûr kuyu rivayete göre Ebu Cehil 'in Hz. Peygambere kazdırdığı kuyu olduğudur. Bunun ne derece doğru olduğu malum değildir. Diğer mevzuatların her biri delillere dayanarak ispat ediliyor. Bu mevzuat, bir Arap'tan intiba ettiğim bir şeydir. Akşam saat birde hareket ederek, arabamız yolda bir arıza yaptı ve yarı geceye kadar bu yol üzerinde kaldık. Sonra buradan arabamızın tamir işi bittikten sonra hareket ettik. Sabah saat ikiye kadar çölden çıkmış olduk. Medine-i Münevvere 'ye 400 km yol kaldığı rivayet edilmekteydi. Aynı gün öğle namazını Teyme Nahiyesinde kıldık. İkinci namazını ise Hayber Kalesi'nde kıldık.

Hayber Kalesi

Evvela, Hayber Kalesini ziyaret ettik. Hayber Kalesi, Hz. Peygamber döneminde Hz. Ali'nin kılıcıyla fethedilen bir kaledir. İslam tarihlerinde önemli bir olay olarak kaydedilen bu kale, tarihi bir öneme sahiptir. Akşam namazı yakın olduğundan kalede kaldık. Kalenin çevresinde köy tarzında bir yaşam bulunmaktadır. Etrafında kaleye ait taşlar siyah bir renkte ve sanki yanmış gibi görünmektedir. Yeşillikten eser yoktur; her taraf taş yığını halindedir. Burası çok acayip bir görünüme sahip olup, az ileride akşam namazını kıldık. Tahminen 30 km mesafede Salsala şehrinde misafir olarak o geceyi orada geçirdik.

Medine-i Münevvere

13 Nisan 1964 Pazartesi günü sabah saat 11'de hareket ederek, saat 1'de Medine-i Münevvere 'ye dahil olduk. Burada 5 gün kalacağımıza göre, 39 kişi araba mevcudumuz vardı. Hepimiz birden bir ev kiraladık. Her kişi bu eve kira olarak 13 riyal, yani Türk parası ile 39 lira verecektir. Evde istirahat ettik. Herkes banyosunun temizliğini ve diğer tüm ihtiyaçlarını çok mükemmel bir şekilde tamamladıktan sonra yanımıza bir Arap çağırarak Ravza-i Mutahhara'yı sorduk. Arap, önümüze geçerek sekiz-on dakika gezdirdi. Sonra önümüze yeşil, kokulu, mis gibi rahmet saçan bir kubbe çıktı. Minareler daha önce görünmekte ve herkesi bu ihtişama hayran bırakıyordu. Ayrıca vecd ve manevi bir neşe içinde kalıyorduk. Herkes abdestli olarak namaza hazır, çünkü o muhitlerde abdestsiz dolaşılmaz. Peygamber ve ashabının bu yerlere basmış olduğundan buralarda abdestsiz gezmek haramdır.

Öğle namazı kılınmakta ve caminin etrafında yüz binlerce insan namaz kılmaktadır. Biz öğle namazına yetişemedik. Rûvza-i Mutahharenin içi ve dışı hiç boş yer buldurmaz; her taraf insanla dolmuş. Namaz kılınıktan sonra biraz insan boşalmış, nihayet cami içinde namaz kılmak için içeri girme fırsatı bulabildik ve öğle namazını kıldık. Ravza-i Mutahhara'yı büyük bir aşkla ve sevinçle ziyaret etme fırsatını bulabildik.

Bu öyle bir zevk ki, ne doyulur ne de tarif edilebilir. Anlatılması güç bir hâldir; insan hiç dışarı çıkmak istemez ve hep orada kalmayı arzu eder.

Yüz binlerce insanın arasında, namaz kılmak için boş yer bulmak zordur. Caminin sağ tarafında ya da bu kısmında nispeten biraz daha boşluk bulunur, çünkü Ravza-i Mutahhara doğu tarafına yakın Bab es-Selâm kapısına daha uzaktır. Bundan dolayı bu kısımlar diğer yerlerden biraz daha تنها olabilir. İşte böylelikle, tam kırk vakit namaza devam eden kişi cehennem azabını görmez (Hadis-i Şerif). Ayrıca, Peygamber Efendimizin minberiyle mihrabı arasında iki rekât namaz kılan kişinin cehennem azabını görmemesi gerektiğine dair başka bir hadisi şerif daha vardır.

13 Nisan'dan 17 Nisan'a kadar Medine-i Münevvere 'de yapılan ziyaretler şunlardır: Evvela bir araba tutarak gezilecek yerleri, kendi arabamızdan daha iyi bildiği için o memleketin yerli arabalarıyla ziyaret ettik. Her şahıs, ikişer riyal vererek Hz. Peygamber'in ilk yaptığı meşid olan Mescid-i Kuba ve Mescid-i Kibleteyn'i ziyaret ettik. Ardından Uhud Dağı'na yakın Hz. Peygamber Efendimizin muharebe ettiği yerleri ziyaret ettik. Burada medfun ve şehit olarak yatmakta olan Peygamber Efendimizin çok sevdiği amcası Hamza Hazretlerinin türbesini ziyaret ettik. Kitaplarımızda yazılı olduğu veçhiyle, Hz. Muhammed'in 9. Muharebesi burada gerçekleşmiştir.

Uhud Muharebesi ve Şehitleri

Kur'an'da bahsi geçen beş büyük muharebeden biri Uhud Muharebesidir. Bu muharebe, İslam tarihinin en önemli savaşlarından biridir. Uhud Dağı, Peygamber Efendimizin amcası Hz. Hamza'nın şehit olduğu yerdir. Uhud Muharebesi'ndeki şehitlerin kabirleri, cami gibi türbeler halinde düzenlenmiştir. Bu türbelerde ikişer rekât namaz kılınır ve dualar edilir.

Askerler, muharebe sırasında susuzluk çekmişler ve Peygamber Efendimizin mucizesi olarak kabul edilen bir su kaynağı ortaya çıkmıştır. Bu su, harikulade bir su olarak kabul edilir ve bazı insanlar bu sudan içerken bazıları da bu suyla yıkanmış.

Hendek Muharebe Mevkii

Hendek Muharebe Mevkii, Uhud Dağı ziyareti gibi önemlidir ve burada ziyaretler yapılabilir. Bu yerlerin detaylarını yazmak oldukça kapsamlıdır. Cenab-ı Allah (cc) tüm Müslüman din kardeşlerimize bu tür kutsal mevkileri ziyaret etme hevesi ve nasibi versin. Âmin.

Cennetü'l-Baki

14 Nisan 1964 Salı günü, Cennetü'l-Baki olarak bilinen kabristanı ziyaret ettik. Medine-i Münevvere 'de, Hz. Peygamber Efendimizin kabri bulunan caminin kiblede sarf tutulan eni 160 adımdır ve boyu 240 adımdır.

Ravza-i Mutahhara'nın sol tarafında, şehir dışında tahminen yirmi dakika uzaklıkta bulunan meşhur bir kabristan olan Cennetü'l-Baki'yi ziyaret ettik.

İkinci namazına müteakip binlerce insan o tarafa doğru hareket ediyordu. Yanımda birkaç arkadaş ile birlikte bu kabristanı ziyaret ettik. Önümüzde bir Medineli mektep talebesi bize rehberlik etti ve ilk olarak Hz. Osman (r.a.) Hazretlerinin kabrini ziyaret ettirdi. Cennetü'l-Baki'de, Hz. Peygamber Efendimizin evlatları İbrahim, Tahir ve Kasım'ın (Ridvanullahi Aleyhim Ecmain) ve süt annesi Halime'nin (r.a.) kabirleri bulunmaktadır. Bu kabristanda türbeler yoktur, sadece muhafazalı bir kabristandır. Türbelerin yıkılmış olduğu söylenir.

Medine-i Münevvere 'de Garip Bir Hadise

Medine-i Münevvere 'de kaldığımız evin yakınındaki bir bakkaldan yemeklik şeyler alıyordum. Bakkalda biraz Türkçe bilen bir ihtiyar vardı. Bir gün bakkala uğradım ve yanında bir genç oturuyordu. Genç, Arap olduğu anlaşılıyordu ve bakkalın gençle konuştuğunu gördüm. Ayrıca, hacı namzedi olan bir İstanbullu genç vardı.

Genç Arap'ın Türklerin din işlerinde zayıf ve geri kaldığını, Türklerin Kur'an'ı yeterince önemsemediğini düşündüğü anlaşılıyordu. Bakkala hitaben, "Bu gence söyle, dünya Müslümanları içinde din işlerine en çok hizmet eden millet hangisidir, bilir mi?" dedim. Genç muallim, yani öğretmen olduğu anlaşıldı. Bana sert bir tavırla "İkra Kur'an'ı Kerim" dedi. Bu, bana Kur'an'ı Kerim oku dediğini anladım. Hemen Kur'an'ın 26. Cüzünden, Hucurat Suresi'nin 10. ve 11. ayetlerini okudum ve ona cevap verdim.

Bakkal, gence dedi ki: "Görüyorsunuz, Kur'an ile size cevap veriyor. Türkler alimdirler, senin düşündüğün gibi değillerdir." Bu olay bana, bildiğimden değil, Allah'ın (cc) lisanıma güzel bir ayet getirmiş olduğunu gösterdi. Bu, Allah'ın Kur'an'ı Kerim ile insanlara bir keramet sunduğunu da gösterir. Yoksa ben böyle bir bilgiye sahip biri değilim ve bunu her kim tanıyan bilir.

Bu olay şunu da gösteriyor: Mümin müminin kardeşidir. Ey iman eden kimse, senin küçümsediğin Türk milleti, Allah'ın yanında senden hayırlıdır. Bu genç, bu cümleleri benden çok daha iyi anlamış olmalı, çünkü lisanı Kur'an'a uygundur. Ey Kur'an'ı Kerim'i okuyan kimse, görüyor musun? Kur'an'ı Kerim'i okuyanlara Allah (cc) nasıl kolaylıklar sunuyor. Dünyada ve ahirette bu insanların Kur'an'a ihtiyacı olduğu, buna benzer binlerce hadise şahittir. Buna imanımız tamdır. Elhamdülillah.

Yolculuğun Devamı

17 Nisan 1964 Cuma günü saat 9'da Medine-i Münevvere 'den ayrıldık.

Akşam namazını yolda kıldık, Yatsı namazını Bedir köyünde kıldık. Sabah namazını ise Cidde'de kıldık. Hz. Havva'nın kabrini burada ziyaret ettik. Denizden on dakika uzaklıkta olan bu türbenin, sadece ziyaret yeri olarak kabul edildiğini ve türbesinin olmadığını söylediler. Araplar buranın Hz. Havva'nın kabri olduğunu belirttiler. Cidde'den sabah saat 11'de hareket ettik.

Cidde'den Mekke'ye Hareket

18 Nisan Cumartesi günü, Cidde'den hareket ettikten sonra akşam saat 2'de Mekke'ye varabildik. Mekke'ye geldiğimizde, arabalarımızı şehir içine almadan şehrin dışında bir bölgeye park etmeye yönlendirildik. Yüzlerce büyük aracın şehir içine sığmasının zorluğu ve insanların rahatça hareket edemeyecek olmaları göz önüne alındığından, araçlarımız Ezzahiri Mite Sifa adı verilen bir bölgeye yerleştirildi. Bu bölge, Mekke'ye yaklaşık 1 saat uzaklıktadır ve burada sağlık hizmetlerinin sunulduğu yerler bulunduğu için önem taşır. Yanımızda bir tercüman vardı; Arapça ile ilgili her şeyi anlamak bu tercüman sayesinde mümkün oluyordu. Tercüman yardımıyla gerekli işlemleri hallettikten sonra gece geç saatlerde, adresi Ahmet Abbas Mursi olan bir delilin evine geldik. Ahmet Abbas Mursi, Mekke'de uzun süredir delillik yapan ve asil bir kimse olarak bilinen bir şahıstı. Bize abdest ve içme suyu temin etti, ayrıca bir hizmetçi de yardım etti.

Sabah saat 3'te, yeğenini bize katarak ilk Tavafı Kudüm (ilk tavaf) yaptık. O gün tavaf oldukça kalabalıktı; binlerce insan tavaf yapıyordu ve bu kalabalıkta tavaf iki saat sürdü. Saat 5'te, delilin evine dönüp istirahat ettik. Tavaflarımızı geceye ayarlamıştık; her gece saat 10'da kalkarak abdestimizi alıp Beytullah'a (Allah'ın evi) gider ve tavaf yapardık. Sabah ezanına kadar orada kalır, ardından sabah namazını kılar ve tekrar delilin evine dönerdik.

19 ve 20 Nisan 1964 Pazar ve pazartesi günlerinde Beytullah'ın çeşitli yerlerini ziyaret ettik ve Sefa ile Mera arasında gezdik. 20 Nisan Pazartesi günü akşam saat 3'te Arafat'a çıktık. O gece çadırlarda istirahat ettikten sonra sabahleyin Cebeli Rahmet Dağı'nı uzaktan seyredip ziyaret ettik. Bazı arkadaşlar dağın tepe kısmına çıkmak istediler ve çıktılar. Her tarafta ziyaretler, ibadetler ve namazlar kılınıyordu. Yüz binlerce çadır kurulmuştu ve çadırları bulmak oldukça zordu. Nihayet bu kalabalık içinde çadırlarımızı bulmak için birçok zahmet ve güçlük çektik.

Vaizler dualarına başladılar ve herkes ibadetle meşgul oldu. Öğle ve ikindi namazlarının zamanı geldiğinde, delil ve arkadaşları ezan okuyarak öğle ve ikindi namazlarını bir ezan, iki kamet ile kıldılar. Biz de kabile arkadaşlarımızla birlikte, aynı şekilde öğle ve ikindi namazlarını kıldık. Dualar ederek ve Kur'an'ı Kerim okuyarak ibadetlerimizi sürdürdük. Akşam olmak üzereydi ve deliller çadırları topladıktan sonra Muzdelife'ye indiler. Muzdelife'de akşam ve yatsı namazlarını bir ezan, iki kamet ile kıldılar. Herkes, yetmiş iki taş alarak tedarik ettiği keseye koydu ve geceyi burada geçirdi.

Sabahın erken saatlerinde arabalara binerek Mina'ya doğru hareket ettik. Mina, küçük bir şehir olup, kalabalığı kaldıracak kapasitede değildir. Bu nedenle, şehir dışında kurulan çadırlara yerleştirilmiş büyük bir kalabalık mevcuttu. İlk cemre (şeytan taşlama) burada başladı. Kalabalık çok yoğun olduğundan, herkes elinden geleni yapmaya çalıştı. Ardından kurban kesme işlemi gerçekleştirildi.

Kurban: Kesmek ve Mahiyeti

Bu muhitte kurban kesmenin evvelden beri vacip olduğu söylenir; ancak, misafirlerin kurban kesmesi vacip değil, sünnettir. Yüz binlerce kurban kesildiğinde, bu kurbanlardan bazıları yerli halk tarafından alınmaz ve tüketilmez. Bu durumda, kesilen kurbanların bazıları sadece yolları geçmek için araba altına girer. Kurban, fakirlerin hakkı olduğu için, bu durumda kurban paralarının doğrudan fakirlere verilmesi daha doğru ve sevaplı olabilir. Zira, orada kesilen kurbanlardan fakirler hiç fayda sağlamamaktadır. Hükümetin ve birkaç açık gözlü kişinin etkisiyle, zavallı fakirler bu haktan mahrum kalabilmektedirler. Dolayısıyla, kurban paralarını fakirlere dağıtmak, kurban kesmekten daha hayırlı ve sevaplı olabilir. Kesilen kurbanların çoğu, belediye araçları tarafından toplanıp gömülmektedir.

Kurban görevlerini tamamladıktan sonra, hac farizasının bir parçası olarak Mekke'ye dönüp farz olan tavafı yapmak gerekir. Bu tavaf, ayam-i teşrik günleri içinde yapılmalıdır. Ayam-i teşrik günlerinde yapılmayan bu tavaf, hac farizasının tamamlanmadığı anlamına gelir. Bu günlerde vacip olan şeytan taşlama (cemre) görevleri de yerine getirilmelidir. Şeytana taş atma, Mina'da yapılır ve bu şekilde hac farızası ifa edilmiş olur.

Umre Nasıl Yapılır?

Hac farızasının ardından, Araplar umre yapanları çağırarak ilan ederler. Umre şu şekilde yapılır: Mekke'nin dışında bulunan bir camiye gidilir ve iki rekât namaz kılınır. Sonra Mekke'ye dönülüp tekrar Beytullah ziyaret edilir ve Sefa ile Merve arasında umre yapılır. Umre sırasında ihramda olmak şarttır. Umre, ne kadar çok tekrar edilirse, o kadar sevap kazandırır. Umre merasimi tamamlandıktan sonra, Beytullah'tan ayrılmak için son bir ziyaret yapılır ve bu veda tavafı olarak adlandırılır.

Veda Tavafı

Mekke'den ayrılmak isteyen bir hacı, son olarak Beytullah'ı tavaf eder. Veda tavafı, Beytullah'tan geri geri ayrılmak şeklinde yapılır. Bu tavaf, hacının son olarak Beytullah'ın huzurundan ayrıldığını simgeler. Tavaf tamamlandıktan sonra, hazırlıklar yapılarak memlekete dönmek için arabalara binilir. Gelen yol takip edilerek geri dönülür, ancak daha önce yapılan ziyaretler tekrar edilmez. Bu ziyaretten ayrı olarak, Kudüs ziyareti yapılır.

Kudüs ve Kudüs'teki Mühim Ziyaretler

3 Mayıs 1964 Pazar günü, uzun bir tarihe sahip ve Türklerin 195 yıl süren muharebe yaptığı Kudüs Şehri'ne vardık. Şehre varışımız sabahın erken saatlerine denk geldi. İlk iş olarak sabah namazını kıldık. Ardından Muallakul Hacer (aslı taş) olarak bilinen taşı ziyaret ettik. Bu taşın üstünde güzel bir cami bulunur ve burada iki rekât tehiyyatül mescit namazı kıldık.

Cami etrafındaki mihraplar Hz. Süleyman, Hz. Davud ve Hz. Meryem'e ait olduğunu öğrendik. Her mihrapta iki rekât namaz kılarak uzun dualar yaptık. Daha sonra Davud Peygamber'in mahkeme binasını ziyaret ettik, fakat binanın içine girmedik.

Ziyaretimizin devamında, Hz. Peygamber'in miraç yaptığı Mescid-i Aksa'yı ziyaret ettik. Mescid-i Aksa, çok etkileyici bir yerdi ve ziyaretimiz oldukça heyecanlı ve zevkli geçti. Bu muazzam eseri tarif etmek veya anlatmak zor; ancak gözle görülmesi gereken bir yer olduğunu söyleyebilirim.

Son olarak, Kudüs'ten yaklaşık 45 km uzaklıktaki Halil-i Rahman kasabasını ziyaret ettik. Altı arkadaş, 90 Türk lirası vererek bir taksi tutup Halil-i Rahman kasabasına gittik. Kasabada Hz. İbrahim, Hz. İshak, Hz. Yakup, Hz. Yusuf ve Hz. Sare'nin kabirleri bulunan camiye ziyaret ettik. Ayrıca, camide iki rekât namaz kıldık ve öğle namazını da burada kıldık. İmam bize ziyaretleri tarif etti ve gezdirdi. Ayrıca, camide bir kuyu gördük; kuyunun üzeri sarı bir kaplama ile kaplanmıştı ve içinde elektrik gibi bir şeyler yanıyordu. Ancak, o bölgede elektriğe benzer bir şey bulunmuyor gibiydi.

Kudüs'ün ziyaretleri, tarif edilmesi ve anlatılması oldukça zor bir şehirdir. Kudüs'ü tanımlamak ve hikayeleştirmek, birçok zorluğu beraberinde getirir. Bu nedenle, Kudüs'ün güzelliklerini ve önemini anlatmak oldukça zordur.

Bu hac farızasını ve ziyaretlerimi anlatmakla, siz değerli din kardeşlerimden hayırlı dualarını beklerim. Eğer eserimde bir hata veya yanlışlık varsa, bunu bilerek değil, hatam olarak kabul eder ve şimdiden özür dilerim.

Of'un Hayrat Nahiyesine Bağlı Doğan köyü Hamzalı Mahallesinden

Hacı Ahmet Remzi İBRAHİMOĞLU

Kitap istemek için adres :

Ahmet Remzi İbrahimoğlu Saatçı Hayrat —OF

Toptan alanlara Yüzde 30 tenzilat edilir.

Kütüphanelere bayii hakkı verilir.

Fiyatı: 100 kuruş